

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 1186
Warszawa, 19 marca 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy o zasadach zarządzania
mieniem państwowym oraz niektórych innych
ustaw.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Pawła Śliza.

(-) Izabela Bodnar; (-) Agnieszka Buczyńska; (-) Elżbieta Burkiewicz; (-) Żaneta Cwalina-Śliwowska; (-) Sławomir Ćwik; (-) Piotr Górnikiewicz; (-) Michał Gramatyka; (-) Rafał Komarewicz; (-) Aleksandra Leo; (-) Adam Luboński; (-) Joanna Mucha; (-) Barbara Okuła; (-) Łukasz Osmalak; (-) Ryszard Petru; (-) Norbert Pietrykowski; (-) Bartosz Romowicz; (-) Ewa Schädler; (-) Marcin Skonieczka; (-) Piotr Paweł Strach; (-) Mirosław Suchon; (-) Paweł Śliz; (-) Wioleta Tomczak; (-) Kamil Wnuk.

U S T A W A

z dnia ...

o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 125, 834, 1823, 1897 i 1940) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 po pkt 6a dodaje się pkt 6b w brzmieniu:
„6b) członku niezależnym – należy przez to rozumieć członka rady nadzorczej w spółce, w której podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwowa osoba prawna bezpośrednio lub pośrednio ma prawo do powoływania co najmniej 70% składu rady nadzorczej, który spełnia wymogi określone w art. 19 ust. 1–3 i art. 19ba ust 2, powołanego po przeprowadzeniu otwartego konkursu, o którym mowa w art. 19bb ust. 1;”;
- 2) w art. 19:
 - a) w ust. 1:
 - w pkt 1:
 - lit. c otrzymuje brzmienie:
„c) ukończyła studia podyplomowe Master of Business Administration (MBA) certyfikowane przez instytucje ujęte w wykazie prowadzonym przez ministra właściwego do spraw aktywów państwowych,”;
 - lit. i otrzymuje brzmienie:
„i) posiada potwierdzenie złożenia egzaminu przed komisją powołaną przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników;”;
 - po pkt 1 dodaje się pkt 1a i 1b w brzmieniu;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych i ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy.

- „1a) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie na stanowiskach kierowniczych lub samodzielnych albo wynikające z prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek;
 - 1b) nie została skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;”,
 - pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:
 - „3) nie posiada akcji w spółce ani spółkach zależnych;
 - 4) nie pozostaje ze spółką zależną, o której mowa w pkt 3, w stosunku pracy ani nie świadczy pracy lub usług na jej rzecz na podstawie innego stosunku prawnego;”,
 - b) w ust. 2 po wyrazach „w ust. 1 pkt 1” dodaje się wyrazy „i 1a”;
- 3) po art. 19b dodaje się art. 19ba w brzmieniu:

„Art. 19ba. 1. W spółkach, w których podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwowa osoba prawna bezpośrednio lub pośrednio ma prawo do powoływania co najmniej 70% składu rady nadzorczej, każdy członek powoływany do rady nadzorczej przez podmiot lub podmioty uprawnione do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwową osobę prawną ponad 70% składu musi być członkiem niezależnym. W przypadku gdy liczba członków ustalona jako 70% składu rady nadzorczej nie stanowi liczby całkowitej, liczbę tę zaokrągla się w górę, a liczbę członków niezależnych ustala się ponad liczbę tak ustaloną.

2. Członkiem niezależnym może być osoba, która spełnia wymogi określone w art. 19 ust. 1 oraz w okresie 2 lat przed dniem powołania do rady nadzorczej oraz po powołaniu łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) nie należy do partii politycznej;
- 2) nie sprawuje mandatu posła, senatora, posła do Parlamentu Europejskiego lub radnego;
- 3) nie pełni funkcji wymienionej w art. 1 lub art. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1090 oraz z 2024 r. poz. 184);
- 4) nie jest zatrudniona przez partię polityczną na podstawie umowy o pracę lub nie świadczy pracy lub usługi na podstawie umowy zlecenia lub innej umowy o podobnym charakterze;

- 5) nie pełni funkcji społecznego współpracownika albo nie jest zatrudniona w biurze poselskim, senatorskim, poselsko-senatorskim lub biurze posła do Parlamentu Europejskiego na podstawie umowy o pracę lub nie świadczy pracy na podstawie umowy zlecenia lub innej umowy o podobnym charakterze.

Art. 19bb. 1. Wybór kandydatów na członków niezależnych odbywa się w drodze otwartego konkursu przeprowadzanego przez podmiot uprawniony do powołania członka niezależnego. Jeden konkurs może dotyczyć kandydatów na więcej niż jednego członka niezależnego.

2. Celem konkursu jest sprawdzenie i ocena kwalifikacji kandydatów oraz wyłonienie najlepszego kandydata na członka niezależnego.

3. Szczegółowe zasady przeprowadzenia konkursu na kandydatów na członków niezależnych, w tym sprawdzenia i oceny kwalifikacji kandydatów oraz dokumentowania przebiegu konkursu określa statut spółki lub uchwała walnego zgromadzenia spółki.

4. Informacja o konkursie zamieszczana jest na stronie internetowej spółki i w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, z tym że termin zgłaszania się kandydatów do konkursu nie może być krótszy niż 14 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. W przypadku konkursu przeprowadzanego w związku z wygaśnięciem mandatu członka niezależnego przed upływem kadencji, termin ten może ulec skróceniu do 7 dni.

5. Podmiot uprawniony do powołania członka organu nadzorczego, w terminie 7 dni od dnia zakończenia konkursu informuje jego uczestników o wynikach oraz przedstawia Radzie do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych, zwanej dalej „Radą”, wyniki konkursu i dokumentację jego przebiegu niezbędną do oceny prawidłowości przebiegu procesu wyboru kandydatów, z tym że listę zakwalifikowanych w konkursie kandydatów przedstawia się w kolejności zaczynając od osób, które najlepiej spełniły warunki konkursu.

6. Wraz z listą zakwalifikowanych kandydatów przekazuje się wnioski o wydanie opinii, o której mowa w art. 24 pkt 1d. Do wniosków, o których mowa w zdaniu pierwszym stosuje się odpowiednio przepisy art. 25 ust. 2, ust. 3 pkt 1–3 i pkt 4 lit. b i c, ust. 4–6, 8 i 10 i dołącza się do nich oświadczenie kandydata o braku okoliczności wymienionych w art. 19 ust. 1 pkt 2–5 oraz 19ba ust. 2.

7. Rada sprawdza, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyników konkursu i dokumentacji jego przebiegu oraz wniosków o wydanie opinii, czy przebieg konkursu był zgodny z przepisami ustawy oraz szczegółowymi zasadami przeprowadzania konkursu oraz wydaje opinię o kandydatach.

8. W terminie 7 dni od przekazania informacji o wyniku konkursu, jego uczestnik może złożyć do Rady wniosek o unieważnienie konkursu wskazując na jego niezgodność z przepisami ustawy lub szczegółowymi zasadami przeprowadzania konkursu. Rada rozpatruje wniosek w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.

9. W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy lub szczegółowych zasad przeprowadzania konkursu, które miało wpływ na wynik konkursu, Rada unieważnia konkurs.

10. Jeżeli Rada nie stwierdzi istnienia przesłanek do unieważnienia konkursu, opiniuje pozytywnie albo negatywnie kandydatów zakwalifikowanych w konkursie do osób, spośród których ma być powołany członek niezależny, z tym że, jeżeli w konkursie zostało zakwalifikowanych nie więcej niż 5 kandydatów, to Rada opiniuje wszystkich, a jeżeli w konkursie zostało zakwalifikowanych więcej niż 5 kandydatów, to Rada opiniuje pozytywnie nie więcej niż 5, zachowując kolejność ustaloną zgodnie z ust. 5. Niezajęcie stanowiska przez Radę w terminie określonym w ust. 7 jest równoznaczne z opinią pozytywną dla wszystkich kandydatów.

11. Podmiot uprawniony do powołania członka niezależnego powołuje jednego lub więcej członków niezależnych spośród kandydatów z pozytywną opinią Rady, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia otrzymania informacji o opinii Rady.

12. Imię, nazwisko i miejscowość zamieszkania osoby lub osób, które zostały powołane na członka niezależnego albo informacja o unieważnieniu konkursu jest publikowana na stronie internetowej spółki i w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w terminie 7 dni od dnia powołania członka niezależnego albo unieważnienia konkursu.

Art. 19bc. W przypadku gdy członek niezależny nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 19 ust. 1–3 lub art. 19ba ust. 2, podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwowa osoba prawna niezwłocznie podejmuje działania mające na celu jego odwołanie.

Art. 19bd. Członek organu nadzorczego niebędący członkiem niezależnym, który zaprzestał spełniać jeden z wymogów określonych w art. 19 ust. 1–3 i 5 oraz członek

- niezależny, który zaprzestał spełniać jeden z wymogów określonych w art. 19 ust. 1–3 lub art. 19ba ust. 2, informuje o tym podmiot, który powołał go na członka organu nadzorczego, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia zaprzestania spełniania wymogu.”;
- 4) w art. 22 w pkt 2 w lit. e kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit f w brzmieniu:
- „f) została skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.”;
- 5) tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:
- „Rada”;
- 6) w art. 24:
- a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie;
- „Do zadań Rady należy wydawanie opinii dotyczących:”;
- b) po pkt 1c dodaje się pkt 1d w brzmieniu:
- „1d) kandydatów na członków niezależnych;”;
- 7) w art. 25 w ust. 1 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:
- „5a) podmiotu uprawnionego do powołania członka niezależnego;”;
- 8) po rozdziale 8 dodaje się rozdział 8a w brzmieniu:
- „Rozdział 8a

Rejestr wynagrodzeń członków organów nadzorczych oraz zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych

Art. 44a. 1. Spółka z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej przygotowuje informację o wynagrodzeniach członków organów nadzorczych oraz zarządzających, zwane dalej „informacją o wynagrodzeniach”.

2. Informacja o wynagrodzeniach zawiera imiona i nazwiska, numery PESEL osób będących członkami organu nadzorczego i zarządzającego oraz informacje o stanowiskach zajmowanych przez te osoby i kwotach wypłacanego im wynagrodzenia, z uwzględnieniem wszelkich tytułów prawnych do wypłat tych wynagrodzeń.

3. Informacja o wynagrodzeniach udostępniana jest w rejestrze wynagrodzeń członków organów nadzorczych oraz zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych będącym rejestrem publicznym w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 i 1717), zwanym dalej „rejestrem”.

4. Informację o wynagrodzeniach wprowadza do rejestru osoba uprawniona do reprezentowania spółki lub osoba przez nią upoważniona.

5. Informację o wynagrodzeniach aktualizuje się, nie później niż w ciągu miesiąca od wypłaty wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 2.

6. Informacje o wynagrodzeniach zawarte w rejestrze są jawne, z wyłączeniem informacji o numerze PESEL

7. Informacja o wynagrodzeniach, jest dostępna w rejestrze przez okres 5 lat od dnia jej wprowadzenia lub aktualizacji.

Art. 44b. 1. Rejestr prowadzi minister właściwy do spraw aktywów państwowych.

2. Minister właściwy do spraw aktywów państwowych, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw informatyzacji, określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia rejestru, wprowadzania informacji o wynagrodzeniach i ich zmianie oraz sposób dostępu do niego, mając na uwadze konieczność zapewnienia przejrzystości informacji zamieszczanych w rejestrze, łatwość wyszukiwania informacji w tym rejestrze przez użytkowników oraz łatwość wprowadzania lub aktualizowania zawartych w nim informacji .”;

9) tytuł rozdziału 9 otrzymuje brzmienie:

„Przepisy karne”;

10) w art. 45:

a) w ust. 1 wyrazy „pkt 1a i 1b” zastępuje się wyrazami „pkt 1a, 1b i 1d”,

b) uchyla się ust. 3;

11) po art. 45 dodaje się art. 45a i art. 45b w brzmieniu:

„Art. 45a. Kto nie wykonuje lub nie dopuszcza do wykonania obowiązku wprowadzania do rejestru informacji o wynagrodzeniach albo jej aktualizacji, albo podaje w niej nieprawdziwe dane

– podlega karze grzywny.

Art. 45b. Postępowanie w sprawach, o których mowa w art. 45 i art. 45a, toczy się na podstawie ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124 oraz z 2023 r. poz. 1963).”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1215) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 25:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Osoba wchodząca w skład organu nadzorczego lub zarządzającego spółki, o której mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 125, 834, 1823, 1897 i 1940 oraz z 2025 r. poz. ...), z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej, nie może dokonywać wpłat na rzecz partii politycznej, ani wpłat na Fundusz Wyborczy partii politycznej.”;

b) ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. Przepisy ust. 1, 1a i 4 stosuje się odpowiednio do wartości niepieniężnych.”;

2) w art. 38a w ust. 1 w pkt 2 w lit. a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„pozyskane, przyjęte lub gromadzone z naruszeniem art. 24 ust. 8 i art. 25 ust. 1, 1a i 4a środki finansowe lub wartości niepieniężne nie przekraczają.”;

3) w art. 49g dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) dokonuje wpłat na rzecz partii politycznej albo wpłat na Fundusz Wyborczy partii politycznej z naruszeniem art. 25 ust. 1a”.

Art. 3. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408 oraz z 2024 r. poz. 721, 1572 i 1907) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 132 po § 4 dodaje się § 4a w brzmieniu:

„§ 4a. Osoba wchodząca w skład organu nadzorczego lub zarządzającego spółki, o której mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 125, 834, 1823, 1897 i 1940 oraz z 2025 r. poz. ...), z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej, nie może dokonywać wpłat na rzecz komitetu wyborczego.”;

2) w art. 134 po § 4 dodaje się § 4a w brzmieniu:

„§ 4a. W przypadku dokonania wpłaty z naruszeniem art. 132 § 4a, wpłacona kwota podlega przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa na zasadach określonych w art. 149.”;

3) po art. 505a dodaje się art. 505b w brzmieniu:

„Art. 505b. Kto, będąc osobą wchodzącą w skład organu nadzorczego lub zarządzającego spółki z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej, dokonuje wpłat na rzecz komitetu wyborczego z naruszeniem art. 132 § 4a,
– podlega karze grzywny.”;

4) w art. 516 wyrazy „art. 505, art. 505a” zastępuje się wyrazami „art. 505–505b”.

Art. 4. W przypadku gdy członek organu nadzorczego spółki wskazany przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, przez organ administracji rządowej lub państwową osobę prawną nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 19 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, organ administracji rządowej lub państwowa osoba prawna podejmują działania mające na celu jego odwołanie w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 5. W terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy podmioty uprawnione do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych podejmują działania zmierzające do dostosowania liczby członków niezależnych do wymogu określonego w art. 19ba ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 6. Do wydania opinii o kandydatach, o których mowa w art. 24 pkt 1–1c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, w sprawie wniosków złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że Rada do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych wzywa podmiot, który złożył wniosek, do jego uzupełnienia zgodnie z wymogami ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 30 dni od dnia doręczenia, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

Art. 7. Osoba uprawniona do reprezentowania spółki lub osoba przez nią upoważniona wprowadza do rejestru wynagrodzeń członków organów nadzorczych oraz zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych pierwszą informację o wynagrodzeniach, o której mowa w art. 44a ustawy zmienianej w art. 1, nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem proponowanego projektu jest zwiększenie profesjonalizmu i fachowości w nadzorowaniu majątku publicznego. Projekt koncentruje się zwłaszcza na podniesieniu wymogów kwalifikacyjnych i zaostrzeniu kryteriów wykluczających dla kandydatów do rad nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa. Wprowadza w tym celu instytucję członka niezależnego powoływanego w otwartej procedurze konkursowej. Projekt przewiduje również warunek zachowania wymogów ustawowych w zakresie fachowości, niezależności oraz niekaralności przez czas pełnienia funkcji członka rady nadzorczej z zagrożeniem odwołania członka rady nadzorczej. Dodatkowo projekt zakłada wprowadzenie jawnego rejestru wynagrodzeń członków organów nadzorczych i zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych i zakazu wpłat członków rad nadzorczych i organów zarządzających.

Projektodawca powyższymi rozwiązaniami planuje poczynić istotny krok w kierunku odpolitycznienia spółek z udziałem Skarbu Państwa, wzmocnienia ich fachowości oraz ograniczenia zjawiska korupcji politycznej.

Na wstępie zaznaczyć należy, że ustawa obejmuje swym zakresem spółki z udziałem Skarbu Państwa oraz z udziałem państwowych osób prawnych. Członkowie niezależni zasiadają we wszystkich spółkach z udziałem Skarbu Państwa lub z udziałem państwowych osób prawnych, w których Skarb Państwa bezpośrednio lub pośrednio ma wpływ na wybieranie co najmniej 70% członków rad nadzorczych. Taka konstrukcja pozwoli na zachowanie nadzoru ministerialnego nad radą nadzorczą, co było podnoszone jako konieczne przez posłów w trakcie prac nad projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu naprawy ładu korporacyjnego w spółkach z udziałem Skarbu Państwa (druk nr 261). Pozwala jednak w szerszym zakresie, niż proponowano uprzednio, na wybór członków niezależnych. Poprzedni projekt ograniczał się wyłącznie do spółek, w których Skarb Państwa, jednoosobowa spółka Skarbu Państwa lub państwowa osoba prawna jest jedynym wspólnikiem lub akcjonariuszem. Obecny projekt dotyczy wszystkich spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych, w których Skarb Państwa bezpośrednio lub pośrednio ma wpływ na wybór ponad 70% składu rady nadzorczej. Członka niezależnego rady nadzorczej oprócz dodatkowych wymogów apolityczności charakteryzować będzie sposób wyłonienia w drodze otwartego konkursu, którego zasady projekt szczegółowo opisuje. W szczególności

członkiem niezależnym będzie mogła zostać osoba, która w okresie 2 lat przed dniem powołania do organu nadzorczego:

- a) nie należała do partii politycznej,
- b) nie sprawowała mandatu posła, senatora, posła do Parlamentu Europejskiego lub radnego,
- c) nie pełniła funkcji wymienionej w art. 1 lub art. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1090 oraz z 2024 r. poz. 184),
- d) nie była zatrudniona przez partię polityczną na podstawie umowy o pracę lub nie świadczyła pracy lub usługi na podstawie umowy zlecenia lub innej umowy o podobnym charakterze,
- e) nie pełniła funkcji społecznego współpracownika albo nie była zatrudniona w biurze poselskim, senatorskim, poselsko-senatorskim lub biurze posła do Parlamentu Europejskiego na podstawie umowy o pracę lub nie świadczyła pracy na podstawie umowy zlecenia lub innej umowy o podobnym charakterze;

Istotny będzie sposób wyłonienia członka niezależnego w otwartej procedurze konkursowej. Informacja o konkursie pojawi się na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. 14-dniowy termin od dnia ogłoszenia o zasadach konkursu do dnia upływu terminu zgłaszania kandydatów ma na celu zapewnienie udziału jak najszerszej grupie osób. Z przeprowadzonego konkursu dokumentacja przekazywana jest Radzie do spraw spółek, która w przypadku naruszenia procedury przeprowadzenia konkursu może go unieważnić. Wadliwa procedura konkursowa może stanowić też podstawę odwołania wniesionego przez uczestniczącego w konkursie kandydata. Szczegółowe zasady przeprowadzenia procedury konkursowej określi statut spółki lub uchwała walnego zgromadzenia spółki.

Projektodawca odstąpił od uregulowania sztywnej liczby członków rad nadzorczych proponowanej w poprzednim projekcie (nr druku 261) na rzecz tego, by każdy członek rady nadzorczej powyżej 70% członków rady nadzorczej wybieranej przez przedstawiciela Skarbu Państwa był członkiem niezależnym w rozumieniu ustawy.

Problem braku apolityczności jest szeroko opisany przez przedstawicieli nauki. „Zwraca się uwagę, że część rad nadzorczych nie wykorzystuje w pełni posiadanych uprawnień do wykonywania zadań nadzorczych. Wskazuje się, że wynika to ze słabego przygotowania

zawodowego części członków rad nadzorczych, w szczególności niewystarczającej znajomości obowiązujących przepisów prawnych, uległości wobec nacisków ze strony zarządów, braku umiejętności w układaniu efektywnej współpracy z zarządem, a także unikania współpracy z organizacjami związkowymi” (tak E. Bryl-Warewicz, M. Sobański [w:] Nadzór właścicielski Skarbu Państwa, red. E. Bryl-Warewicz, Warszawa 2002, s. 69). W doktrynie podnoszono kwestie, że rady nadzorcze w spółkach z udziałem Skarbu Państwa nie wykazywały należytej dbałości o interesy spółek, wykonywany przez nie nadzór nie był skuteczny i nie zapobiegał naruszaniu interesów spółek i ich akcjonariuszy. Jednej z przyczyn tego stanu upatrywano w dobieraniu członków rad nie ze względu na ich kwalifikacje, lecz koneksje polityczne i koleżeńskie (I.B. Mika, J. Szwaja [w:] S. Sołtysiński, A. Szajkowski, A. Szumański, J. Szwaja, Kodeks spółek handlowych, t. 3, Spółka akcyjna. Komentarz do artykułów 301–490, Warszawa 2013, kom. do art. 385, nb 22). Również w Zasadach nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Skarbu Państwa, wydanych w 2017 r. przez Prezesa Rady Ministrów, wskazano, że dobór właściwie przygotowanych członków organów nadzorczych jest istotny dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania nadzoru właścicielskiego. (A. Daszkiewicz [w:] Zasady zarządzania mieniem państwowym. Komentarz, Warszawa 2020, art. 19.).

W zakresie wymogów fachowości projektodawca dostrzega potrzebę prawnej reakcji na przyznawane masowo z naruszeniem zasad kształcenia dyplomy MBA. Zdaniem projektodawców dyplomy MBA uznawane na potrzeby rekrutacji do rad nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa powinny być wydawane przez uczelnie posiadające akredytację instytucji, która zweryfikowała standardy nauczania. Wykaz takich instytucji prowadzić będzie minister aktywów państwowych. Nie niweczy to uznawania dyplomów MBA przez inne instytucje czy pracodawców, jednak w radach nadzorczych spółek Skarbu Państwa powinny zasiadać osoby, których wykształcenie nie budzi wątpliwości.

Wprowadzony zostanie wymóg posiadania doświadczenia na stanowisku kierowniczym oraz niekaralności. Pierwszy ma na celu łączenie walorów wykształcenia z doświadczeniem, drugi odnosi się do poszanowania prawa. Obecnie wymóg przedłożenia zaświadczenia o niekaralności ujęty jest w wykazie dokumentów składanych do wniosku o wydanie opinii przez Radę do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych, a nie jest materialnoprawną przesłanką do bycia członkiem organu nadzoru. W ujęciu praktycznym, skazanie prawomocnym wyrokiem za umyślne popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego stanowić będzie

przesłankę do odwołania z funkcji członka organu nadzorczego. Służyć temu będzie instytucja - odwołania członka rady nadzorczej w przypadku utraty wymogów koniecznych do pełnienia tej funkcji. Dodatkowo członek organu nadzorczego będzie zobowiązany do poinformowania spółki, gdy po powołaniu do rady nadzorczej przestanie spełniać wymogi jakie muszą spełniać członkowie organu nadzorczego. Kolejnym elementem projektu jest uderzenie w zjawisko korupcji politycznej. Przepisy dotyczące partii politycznych i komitetów wyborczych zakazują finansowania działalności partii oraz komitetów przez osoby prawne, w tym spółki. Co do zasady, wpłaty dopuszczalne są wyłącznie od obywateli polskich stale zamieszkałych w kraju. Przepisy zamykają zatem drogę dla bezpośredniego finansowania działalności politycznej przez podmioty gospodarcze kontrolowane przez państwo.

Przepisy nie ograniczają jednak zjawiska, które nasiliło się w ostatnich latach, a mianowicie finansowania działalności rządzącej partii przez osoby zawdzięczające stanowiska członków organów zarządzających i nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa. Mamy w ten sposób do czynienia z faktycznym obejściem zakazu finansowania działalności partyjnej przez spółki kontrolowane przez państwo. Taki mechanizm wpisuje się w definicję korupcji politycznej, do której przejawów należy zwłaszcza patologiczne sprzężenie partii i spółek państwowych oraz wszelkie formy manipulowania instytucjami publicznymi (takimi również jak spółki) dla pogłębiania korzyści dla politycznych decydentów.

Projektowana ustawa stanowi punkt wyjścia dla przeciwdziałania temu zjawisku poprzez ustawowy zakaz przyjmowania przez partie polityczne i komitety wyborcze wpłat oraz korzyści od członków organów zarządzających i nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa. Proponowane rozwiązanie stanowi istotny etap na drodze do skutecznej walki z opisaną formą korupcji politycznej, oferując rozwiązanie stosunkowo najmniej inwazyjne i możliwe do wdrożenia, biorąc pod uwagę, że informacja o członkach organów zarządzających i nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa jest dostępna powszechnie.

Jakkolwiek projektowana regulacja nie jest powszechnie stosowana w innych państwach, należy zwrócić uwagę, że niekiedy ustawodawstwo w zakresie finansowania działalności politycznej idzie jeszcze dalej w swojej restrykcyjności. Przykładowo, niemiecka ustawa o partiach politycznych szeroko zakazuje przyjmowania darowizny, które są partii udzielane w oczekiwaniu

na lub w zamian za określoną korzyść gospodarczą lub polityczną¹. Proponowana regulacja w istocie dotyczy takiego zjawiska, jednak wprowadza bardziej precyzyjną i szczegółową regulację.

Powiązania będzie łatwiej zidentyfikować dzięki wprowadzanemu niniejszym projektem rejestrowi wynagrodzeń ujawniającemu wysokość wynagrodzeń członków rad nadzorczych oraz organów zarządzających. Projekt ogranicza rejestr wynagrodzeń charakteryzujący się jawnością wynagrodzeń do członków organów nadzorczych i zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych. Dane tych członków obejmujące imię, nazwisko i numer PESEL są już jawne i łatwe do ustalenia w Krajowym Rejestrze Sądowym, do którego dostęp jest uproszczony, nie wymaga wykazania interesu faktycznego lub prawnego. Niemniej projektodawca uznał, że jawne pozostaną podstawowe dane identyfikacyjne jak imię, nazwisko, a PESEL nie będzie ujawniany.

Projektodawca przewidział przepisy przejściowe obejmujące czas na weryfikację ustawowych kryteriów członków rad nadzorczych jak i wprowadzenie do spółki członka niezależnego.

Wejście w życie projektu wymaga wydania rozporządzenia na podstawie dodawanego art. 44b ust. 2, w którym minister właściwy do spraw aktywów państwowych określi sposób prowadzenia rejestru, wprowadzania informacji o wynagrodzeniach i ich zmianie oraz sposób dostępu do niego.

Podstawowymi założeniami rozporządzenia będzie określenie:

- 1) sposobu postępowania osób wprowadzających dane do rejestru, w tym sposób ich uwierzytelniania;
- 2) szczegółowego zakresu i formatu danych przekazywanych do rejestru, mieszczącego się w katalogu danych określonych ustawą;
- 3) sposobu weryfikacji danych przez urząd obsługujący ministra właściwego do spraw aktywów państwowych;
- 4) wymogów technicznych i graficznych co do formatu i sposobu udostępnienia danych zawartych w rejestrze w zakresie w jakim jest on jawny.

¹ Par. 25 ust. 2 pkt 7 ustawy o partiach politycznych, online: <https://www.gesetze-im-internet.de/partg/BJNR007730967.html>.

Ustawa wejdzie w życie w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia i przewiduje od tego czasu 3 miesiące na dostosowanie spółek do ustawowych wymogów.

Projekt jest zgodny w prawem Unii Europejskiej

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR) projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Posel Pawel Sliz

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Przedłożony projekt stanowi odpowiedź na potrzebę odpolitycznienia spółek Skarbu Państwa rozumianego jako nadmierną ingerencję organów politycznych w procesy powołania członków rad nadzorczych tych spółek. Mienie Skarbu Państwa gospodarowane przez spółki Skarbu Państwa uzyska lepszy nadzór, jeśli wśród członków rad nadzorczych znajdą się osoby spełniające kryteria niezależności szczegółowo opisane w projekcie. Projekt odpowiada również na zjawisko pozyskiwania jednego z tytułów uprawniającego do zasiadania w radach nadzorczych w sposób odbiegający od standardów kształcenia – likwiduje zjawisko wykorzystania dyplomów MBA od instytucji nieposiadających należytej certyfikacji.

Celem projektu jest także ograniczenie zjawiska tak zwanej korupcji politycznej poprzez zakaz finansowania działalności partii politycznych oraz komitetów wyborczych przez członków organów spółek z udziałem Skarbu Państwa. O ile osoby prawne, w tym spółki mają ustawowy zakaz dokonywania wpłat na partie polityczne i komitety wyborcze, o tym zakaz ten obchodzono poprzez wpłaty członków organów tych spółek, co rodziło podejrzenia o działania o charakterze korupcji politycznej. Dodatkowo regulacje te uzupełnia obowiązek publikowania zarobków członków organów spółek z udziałem Skarbu Państwa lub z udziałem państwowych osób prawnych w publicznym rejestrze wynagrodzeń. Projekt poprzez wprowadzenie instytucji członka niezależnego doprowadza do częściowego odpolitycznienia rad nadzorczych spółek Skarbu Państwa, poprzez zakaz wpłat członków organów spółek z udziałem Skarbu Państwa ogranicza zjawisko korupcji politycznej, poprzez wprowadzenie certyfikacji dyplomów MBA podnosi wymogi fachowości dla wszystkich członków rad nadzorczych. System transparentności i przeciwdziałaniu korupcji politycznej uzupełnia opisany wcześniej publiczny rejestr wynagrodzeń.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

➤ Nie

Materia regulowana ma wymiar ustawowy. Zmiany w strukturze organów nadzorczych spółek Skarbu Państwa możliwe są do wprowadzenia tylko drogą ustawową, podobnie jest zakaz wpłat członków organów na komitet wyborczy czy partię polityczną czy publiczny rejestr wynagrodzeń. Z kolei zakładane cele opisane wyżej byłyby możliwe do wprowadzenia przez akty wewnętrzne spółek tzn. każdy podmiot uprawniony do powoływania członków rad nadzorczych w spółkach Skarbu Państwa mógł dobrowolnie wprowadzić regulacje zmierzające do wprowadzenia do Rad Nadzorczych członków niezależnych. W związku z tym, że tak się nie dzieje, projektodawca uznał, że zasadne jest wprowadzenie regulacji ustawowej, gdyż nie ma innych narzędzia wymuszenia tych zmian.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Skutkami projektu będzie:

- 1) wprowadzenie nowych wymogów dla wszystkich członków organów nadzorczych:
 - posiadania co najmniej 3-letniego doświadczenia na stanowiskach kierowniczych lub samodzielnych albo wynikającego z prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek,
 - niekaralności za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,
 - informowania o zaprzestaniu spełniania wymogów niezbędnych pełnienia funkcji członka organu nadzorczego;
- 2) wprowadzenie nowej instytucji prawnej – członka niezależnego do rad nadzorczych, wybieranego w otwartej, konkursowej procedurze z wymogiem uzyskania pozytywnej opinii Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych. Spółki z udziałem Skarbu Państwa będą zobligowane do dostosowania swoich aktów wewnętrznych do nowych regulacji prawnych;
- 3) uruchomienie publicznego rejestru wynagrodzeń, z jawnymi nazwiskami osób zasiadających w organach nadzorczych i zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych.
- 4) wprowadzenie zakazu wpłat na partie polityczne oraz komitety wyborcze przez osoby wchodzące w skład organu nadzorczego lub zarządzającego spółki z udziałem Skarbu Państwa lub z udziałem państwowej osoby prawnej.
- 5) dodanie przepisów karnych dotyczących naruszenia obowiązków:
 - przekazywania danych do rejestru wynagrodzeń członków organów nadzorczych oraz zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych,
 - wprowadzonych w ustawie o partiach politycznych i Kodeksie wyborczym zakazów wpłat na partie polityczne i komitety wyborcze.

Proponowane rozwiązania stanowią wyraz równowagi w ochronie różnych wartości i interesów: nadzoru właścicielskiego z ograniczeniem ingerencji politycznej w nominacjach na członkach rad nadzorczych oraz transparentności wynagrodzeń z ochroną danych wrażliwych osób objętych regulacją.

Jest to drugi poselski projekt zgłoszony przez parlamentarzystów Klubu Parlamentarnego Polska 2050 – Trzecia Droga. Przemodelowuje procedurę wyboru członków niezależnych rad nadzorczych wprowadzając zasady prowadzenia otwartego konkursu. Przewidziane zostały także sankcje za naruszenie procedury konkursowej. Wprowadzone zasady prowadzenia rejestru wynagrodzeń czynią zadość wymogom przepisów o ochronie danych osobowych, gdyż ujawniane dane osobowe są tożsame z jawnymi danymi osobowymi w Krajowym Rejestrze Sądowym. Odstąpiono od zasady ustawowego określenia sztywnej liczby członków rad nadzorczych na rzecz zagwarantowania w każdym przypadku, gdy prawo powoływania przez Skarb Państwa członków rad nadzorczych przekracza 70% udziału w radzie nadzorczej członka niezależnego. Pozwala to na zachowanie nadzoru właścicielskiego Skarbu Państwa, z jednoczesnym uzyskaniem efektem odpolitycznienia tej rady. Przyjęte w tym projekcie rozwiązania usuwają wątpliwości o zgodność nowych zasad ładu korporacyjnego z Konstytucją RP oraz prawem unijnym.

Ład korporacyjny w spółkach z udziałem państwa w różnych porządkach prawnych jest odmiennie traktowany. Kategoria członków niezależnych w radach nadzorczych znana jest ustawodawstwu Danii, Bułgarii, Holandii, Litwy i Łotwy.

Projekt wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, co jest wystarczającym okresem na przygotowanie się adresatów do nowych regulacji, zwłaszcza, że przewiduje on przepisy przejściowe, które dają 3-miesięczny okres dostosowawczy spółkom, których zmiany dotyczą.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Projekt będzie miał korzystne skutki społeczne. W przeprowadzonych badaniach zdecydowana większość (71%) Polaków uznaje, że kwestia obsady kadrowej zarządów i spółek z udziałem Skarbu Państwa jest istotna, w tym 41% uważa, że jest bardzo istotna. Tym samym sprawa obsady spółek jest istotna z punktu widzenia organizacji państwa, jego wpływu na obsadę stanowisk. Projekt stanowi jeden z pierwszych kroków do uczynienia zadość potrzebie otwarcia spółek Skarbu Państwa na niezależnych, wysoko wykwalifikowanych fachowców.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Projekt nie zakłada wywołania skutków gospodarczych w znaczeniu bezpośrednim. Celem projektu nie są skutki gospodarcze. Poprawa ładu korporacyjnego może pośrednio w długim horyzoncie czasowym zaowocować pozytywnymi skutkami gospodarczymi np. w postaci lepszych wyników finansowych spółek Skarbu Państwa.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Skutkiem finansowym dla budżetu państwa będzie jednorazowy wydatek 100 tys. zł w związku z utworzeniem rejestru wynagrodzeń członków organów nadzorczych oraz zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych. Jego prowadzenie nie zwiększy wydatków budżetowych i mieścić się będzie w bieżących wydatkach na funkcjonowanie urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw aktywów państwowych. Projekt nie powoduje skutków finansowych dla jednostek samorządu terytorialnego.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Wydatki sfinansowane zostaną z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw aktywów państwowych.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ Nie

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

Warszawa, 20.03.2025 r.

Rafał Kasprzyk
Poseł na Sejm RP

RPW/9761/2025 – 1P

EZD RP KS
(GMS – WSU)
Data rejestracji: 2025 – 03 – 20
Data wpływu: 2025 – 03 – 20
WYDZIAŁ OŚWIATY I PRZEDSIĘWZIĘCIA SEJMU

L.dz. SP-III.020.62.4.2025

Data wpływu 20.03.2025

Pan

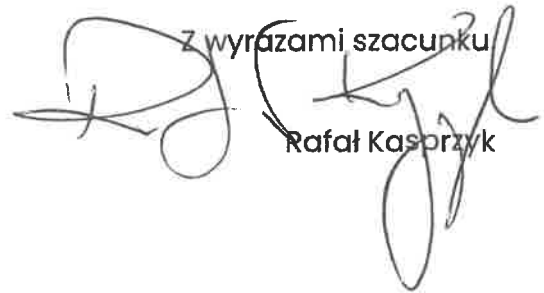
Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Niniejszym wyrażam swoje poparcie dla poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw, który został wniesiony w dniu 19.03.2025 r.

Z wyrazami szacunku

Rafał Kasprzyk

Warszawa, 2 kwietnia 2024 r.

BEOS-WPEiM-539/24

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SP5-III.020.62.8.2025

Data wpływu 02.04.2025

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Paweł Śliz)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Poselski projekt ustawy przewiduje nowelizację ustaw: z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym¹ (dalej: ustawa o zasadach zarządzania mieniem państwowym), z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych² (dalej: ustawa o partiach politycznych) oraz z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy³ (dalej: Kodeks wyborczy).

Nowelizacja ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym polega na:

- 1) wprowadzenie do ustawy pojęcia członka niezależnego, który jest zdefiniowany jako członek rady nadzorczej w spółce, w której podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwowa osoba prawna bezpośrednio lub pośrednio ma prawo do powoływania co najmniej 70% składu rady nadzorczej, który spełnia wymogi określone w art. 19 ust. 1-3 i art. 19ba ust. 2 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym, i jest powoływany po przeprowadzeniu otwartego konkursu, o którym mowa w art. 19bb ust. 1 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym;
- 2) zmianie wymogów wobec osoby wskazywanej – przez podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwową

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 125, ze zm.

² Dz. U. z 2023 r. poz. 1215.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 2408, ze zm.

osobę prawną, w zakresie wykonywania praw z akcji w spółce – jako kandydata na członka organu nadzorczego w spółce z udziałem Skarbu Państwa;

3) wprowadzeniu zasady, zgodnie z którą w spółkach, w których podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwowa osoba prawna bezpośrednio lub pośrednio ma prawo do powoływania co najmniej 70% składu rady nadzorczej, każdy członek powołany do rady nadzorczej przez podmiot lub podmioty uprawnione do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwową osobę prawną ponad 70% składu musi być członkiem niezależnym;

4) uregulowaniu trybu wyboru kandydatów na członków niezależnych, w drodze otwartego konkursu przeprowadzanego przez podmiot uprawniony do powołania członka niezależnego;

5) poszerzeniu zakresu zadań Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych;

6) dodaniu rozdziału 8a zatytułowanego „Rejestr wynagrodzeń członków organów nadzorczych oraz zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych”. Zgodnie z projektem spółka z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej przygotowuje informację o wynagrodzeniach członków organów nadzorczych oraz zarządzających (informacja o wynagrodzeniach). Informacje te mają zawierać imiona i nazwiska, numery PESEL osób będących członkami organu nadzorczego i zarządzającego oraz informacje o stanowiskach zajmowanych przez te osoby i kwotach wypłacanego im wynagrodzenia, z uwzględnieniem wszelkich tytułów prawnych do wypłat tych wynagrodzeń. Informacja o wynagrodzeniach ma być udostępniana w rejestrze wynagrodzeń członków organów nadzorczych oraz zarządzających spółek z udziałem Skarbu państwa lub państwowych osób prawnych (rejestr). Rejestr ma być prowadzony przez ministra właściwego do spraw aktywów państwowych. Rejestr ma być rejestrem publicznym w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne⁴. Informacje o wynagrodzeniach zawarte w rejestrze będą jawne, z wyjątkiem informacji o numerze PESEL. Informacja o wynagrodzeniach ma być dostępna w rejestrze przez okres 5 lat od dnia jej wprowadzenia lub aktualizacji;

7) poszerzeniu zakresu przepisów karnych.

Zmiany projektowane w ustawie o partiach politycznych i w Kodeksie wyborczym przewidują, że osoba wchodząca w skład organu nadzorczego lub zarządzającego spółki, o której mowa w art. 2 pkt 1 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym, z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej, nie będzie mogła dokonywać wpłat na rzecz partii politycznej ani wpłat na Fundusz Wyborczy partii politycznej. Zakaz ma mieć zastosowanie także do wartości niepieniężnych. Naruszenie tych zakazów ma być zagrożone

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1557, ze zm.

karą grzywny, a wpłacona kwota będzie podlegała przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa.

Projekt zawiera przepisy przejściowe. Ustawa ma wejść w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

W kontekście zagadnień objętych projektem ustawy należy przywołać:

- art. 16 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: TfUE), przyznający każdej osobie prawo do ochrony danych osobowych jej dotyczących. Przepis ten ustanawia zasadę prawa UE ochrony danych osobowych, mającą ogólne zastosowanie, czyli dotyczącą przetwarzania danych w sektorze prywatnym i publicznym. Artykuł 16 ust. 1 TfUE wskazuje na potrzebę ochrony danych osobowych nie tylko w odniesieniu do przetwarzania ich przez instytucje UE, ale również w odniesieniu do przetwarzania ich przez państwa członkowskie.
- art. 7 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (dalej: KPPUE lub Karta), przyznający każdej osobie m.in. prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego.
- art. 8 KPPUE, przyznający każdej osobie prawo do ochrony danych osobowych jej dotyczących. Dane te muszą być przetwarzane rzetelnie w określonych celach i za zgodą osoby zainteresowanej lub na innej uzasadnionej podstawie przewidzianej ustawą (art. 8 ust. 2 KPPUE).
- art. 51 KPPUE, stanowiący, że postanowienia Karty mają zastosowanie do państw członkowskich wyłącznie w zakresie, w jakim stosują one prawo Unii.
- art. 52 ust. 1 KPPUE, stanowiący, że wszelkie ograniczenia w korzystaniu z praw i wolności uznanych w Karcie muszą być przewidziane ustawą i szanować istotę tych praw i wolności.
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych⁵; dalej: RODO). Zgodnie z motywem 4 oraz art. 1 tego rozporządzenia chroni ono podstawowe prawa i wolności uznane w Karcie, w szczególności prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego oraz ochrony danych osobowych. RODO ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych w sposób całkowicie lub częściowo zautomatyzowany oraz do przetwarzania w sposób inny niż zautomatyzowany danych osobowych stanowiących część zbioru danych lub mających stanowić część zbioru danych (art. 2 ust. 1 RODO).

⁵ Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016 r., s. 1, ze zm.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt przewiduje utworzenie rejestru, do którego będą wprowadzane informacje obejmujące imiona, nazwiska oraz numer PESEL osoby wchodzącej w skład organu nadzorczego lub organu zarządzającego spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych, a także kwotę wynagrodzenia otrzymanego przez te osoby. Dane w rejestrze mają być jawne, z wyjątkiem informacji o numerze PESEL, i mają być dostępne w rejestrze przez okres 5 lat od dnia ich wprowadzenia lub aktualizacji.

Należy ocenić, czy projektowana regulacja zakłada przetwarzanie danych osobowych w rozumieniu przepisów prawa UE, w szczególności RODO.

Prawo do ochrony danych osobowych należy do katalogu podstawowych uprawnień gwarantowanych przez prawo UE, co znajduje wyraz przede wszystkim w art. 16 TfUE, a także w art. 8 KPPUE. Należy przy tym podkreślić, że zgodnie z orzecznictwem TSUE ograniczenia tego rodzaju uprawnień nie powinny być interpretowane w sposób rozszerzający. W szczególności, przepisy RODO w zakresie, w jakim regulują przetwarzanie danych osobowych mogących naruszyć podstawowe wolności, a w szczególności prawo do życia prywatnego i rodzinnego (art. 7 KPPUE) i prawa do ochrony danych osobowych (art. 8 KPPUE), muszą być interpretowane w świetle praw podstawowych, które – zgodnie z utrwalonym orzecznictwem – stanowią integralną część ogólnych zasad prawa UE. Poszanowanie tych zasad zapewnia TSUE⁶.

Szczegółowe regulacje dotyczące ochrony prawa do prywatności w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych zostały zawarte w RODO. Zakres zastosowania RODO został określony w jego art. 2 ust. 1 i obejmuje on przetwarzanie danych osobowych w sposób całkowicie lub częściowo zautomatyzowany oraz inne przetwarzanie danych osobowych, stanowiących część zbioru danych lub mających stanowić część zbioru danych. W art. 4 pkt 2 RODO wskazano, że „przetwarzanie” oznacza operację lub zestaw operacji wykonywanych na danych osobowych lub zestawach danych osobowych w sposób zautomatyzowany lub niezautomatyzowany, taką jak zbieranie [...] przechowywanie [...], ujawnianie poprzez przesłanie, rozpowszechnianie lub innego rodzaju udostępnianie. Zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 1 RODO „dane osobowe” oznaczają wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej („osobie, której dane dotyczą”); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, m.in. na podstawie identyfikatora takiego jak imię

⁶ Wyrok TSUE z 20 maja 2003 r., Österreichischer Rundfunk, C-465/00, C-138/01 oraz C-139/01, pkt 68; wyrok z 24 listopada 2011 r., ASNEF i FECEMD, C-468/10 i C-469/10, pkt 40-49; wyrok TSUE z 14 lutego 2019 r. Buivids, C-345/17, pkt 41; wyrok TSUE z 1 sierpnia 2022 r., Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, pkt 60-116. Zgodnie z orzecznictwem TSUE odstępstwa od ochrony danych osobowych i jej ograniczenia powinny być stosowane jedynie wtedy, gdy jest to absolutnie konieczne (wyrok TSUE z 4 maja 2017 r. w sprawie C-13/16 Rīgas satiksme, pkt 30, i przytoczone tam orzecznictwo, potwierdzone wyrokiem z 17 czerwca 2021 r. w sprawie C-597/19 M.I.C.M., pkt 110).

i nazwisko, numer identyfikacyjny oraz szczególne czynniki określające fizyczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej.

Umieszczane w rejestrze dane (imiona, nazwiska, numer PESEL) zawierają personalia osób wchodzących w skład organów nadzorczych oraz organów zarządzających. Treść tych danych mieści się więc w granicach pojęcia „dane osobowe” w rozumieniu RODO. Operacja polegająca na wprowadzaniu tych danych do rejestru, ich udostępnianiu i przechowywaniu stanowi ich przetwarzanie w rozumieniu art. 4 pkt 2 RODO⁷.

Artykuł 2 ust. 2 RODO określa obszary, w których rozporządzenie to nie ma zastosowania. W przypadku analizowanego projektu ustawy należy uznać, że nie zachodzą przesłanki uzasadniające niestosowanie RODO. W szczególności nie zachodzi przesłanka działalności nieobjętej zakresem prawa Unii (art. 2 ust. 2 lit. a RODO)⁸, ponieważ RODO nie przewiduje żadnego wyjątku, który wyłączałby z zakresu stosowania tego rozporządzenia przetwarzanie danych osobowych osób wchodzących w skład organów nadzorczych lub organów zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych. Projekt podlega więc ocenie w świetle postanowień RODO.

Analizując zgodność projektu z RODO, należy ocenić proponowane regulacje w odniesieniu do unijnych zasad przetwarzania danych osobowych. Dane osobowe muszą być m.in. przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą (art. 5 ust. 1 lit. a RODO), zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami („ograniczenie celu”, art. 5 ust. 1 lit. b), a także adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane („minimalizacja danych”, art. 5 ust. 1 lit. c). Ponadto powinny być przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane („ograniczenie przechowywania” art. 5 ust. 1 lit. e). Artykuł 6 ust. 1 RODO określa przypadki, w których przetwarzanie danych osobowych jest zgodne z prawem, w tym

⁷ Por. wyroki TSUE: z 6 listopada 2003 r., Lindqvist, C-101/01, pkt 25, z 3 maja 2014 r., Google Spain i Google, C-131/12, pkt 26, z 14 lutego 2019 r. Buivids, C-345/17, pkt 37. Zgodnie z wyjaśnieniem TSUE w sprawie Vyriausioji tarnybinės etikos komisija informacje odnoszące się do osób fizycznych wskazanych z imienia i nazwiska, które mają być opublikowane na stronie internetowej litewskiej głównej komisji ds. zapobiegania konfliktom interesów w sektorze publicznym, stanowią dane osobowe w rozumieniu art. 4 pkt 1 RODO, a okoliczność, że informacje te wpisują się w ramy działalności zawodowej składającego oświadczenie, nie może pozbawić ich tej kwalifikacji [...] Ponadto operacja polegająca na zamieszczaniu na stronie internetowej danych osobowych stanowi ich przetwarzanie w rozumieniu [...] art. 4 pkt 2 RODO (zob. wyrok z 1 sierpnia 2022 r., Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, C-184/20, pkt 65).

⁸ Wyjątek z art. 2 ust. 2 RODO ma na celu wyłączenie z zakresu stosowania RODO przetwarzania danych osobowych dokonywanego przez organy państwowe w ramach działalności związanej z ochroną bezpieczeństwa narodowego lub działalności, która może zostać zaliczona do tej samej kategorii; obejmuje ona w szczególności działalność mającą na celu ochronę podstawowych funkcji państwa i podstawowych interesów społeczeństwa (wyrok TSUE z 5 czerwca 2023 r., Komisja Europejska przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, C-204/21, pkt 317 i 318 i przytoczone tam orzecznictwo).

sytuację, w której przetwarzanie danych jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze (ust. 1 lit. c), wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi (ust. 1 lit. e). Przepis ten przewiduje zamknięty i wyczerpujący wykaz przypadków, w których przetwarzanie danych osobowych może zostać uznane za legalne. A zatem, aby można było uznać je za zgodne z prawem, przetwarzanie powinno stanowić jeden z przypadków przewidzianych w art. 6 ust. 1 RODO⁹. W odniesieniu do tych dwóch przypadków zgodności przetwarzania z prawem (określonych w art. 6 ust. 1 lit. c i e RODO) art. 6 ust. 3 RODO uściśla, że podstawa przetwarzania musi być określona w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator danych, a ta podstawa prawna powinna służyć realizacji celu leżącego w interesie publicznym i być proporcjonalna do zamierzonego prawnie uzasadnionego celu. Ponieważ wymogi te stanowią wyraz wymogów wynikających z art. 52 ust. 1 KPPUE, należy je interpretować w świetle tego ostatniego postanowienia i stosować odpowiednio do art. 6 ust. 1 lit. c i e RODO¹⁰.

Państwa członkowskie nie mogą dodawać nowych kryteriów legalności przetwarzania danych osobowych względem kryteriów ustanowionych w art. 6 RODO ani ustanawiać dodatkowych wymogów, które doprowadziłyby do modyfikacji zakresu jednego z sześciu kryteriów przewidzianych we wspomnianym artykule¹¹. W szczególności art. 6 ust. 2 RODO nie może służyć jako podstawa przyjęcia przepisów krajowych, które przewidywałyby dodatkowe wymogi zmieniające zakres kryteriów wymienionych w tym artykule¹². Na tej podstawie prawnej mogą być przyjmowane jedynie takie przepisy, które dokonywałyby zwykłego doprecyzowania jednego z tych kryteriów¹³.

Ponadto art. 23 RODO zezwala państwom członkowskim na wprowadzenie odstępstwa od niektórych postanowień tego rozporządzenia, w szczególności od art. 5 ust. 1 RODO, jeżeli odstępstwo takie nie narusza istoty podstawowych praw i wolności oraz jest w demokratycznym społeczeństwie środkiem niezbędnym i proporcjonalnym, służącym m.in. ważnym celom leżącym w ogólnym interesie publicznym państwa członkowskiego, w szczególności ważnemu interesowi gospodarczemu lub finansowemu państwa członkowskiego, w tym kwestiom pieniężnym, budżetowym i podatkowym (art. 23 ust. 1 lit. e) lub funkcjom kontrolnym, inspekcyjnym lub regulacyjnym

⁹ Wyrok TSUE z 1 sierpnia 2022 r., Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, C-184/20, pkt 67.

¹⁰ Por. wyrok TSUE, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, pkt 69.

¹¹ Wyrok TSUE z 24 listopada 2011 r., ASNEF i FECEMD, C-468/10 i C-469/10, pkt 30-32.

¹² Artykuł 6 ust. 2 RODO stanowi, że państwa członkowskie mogą zachować lub wprowadzić bardziej szczegółowe przepisy, aby dostosować stosowanie przepisów RODO w odniesieniu do przetwarzania służącego wypełnieniu warunków określonych w ust. 1 lit. c i e tego artykułu; w tym celu mogą dokładniej określić szczegółowe wymogi przetwarzania i inne środki w celu zapewnienia zgodności przetwarzania z prawem i jego rzetelności, także w innych szczególnych sytuacjach związanych z przetwarzaniem przewidzianych w rozdziale IX RODO.

¹³ Wyrok TSUE, ASNEF i FECEMD, C-468/10 i C-469/10, pkt 35.

związanym, nawet sporadycznie, ze sprawowaniem władzy publicznej w pewnych określonych przepisami RODO przypadkach, w tym w przypadku wymienionym w art. 23 lit. e (art. 23 ust. 1 lit. h).

Z punktu widzenia mających zastosowanie do projektowanej ustawy postanowień RODO, w szczególności art. 5 ust. 1 lit. c i e (odpowiednio „minimalizacja danych” i „ograniczenie przechowywania”), art. 6 ust. 1 lit. c i e oraz ust. 3 RODO, a także art. 23 RODO, należy ocenić, czy proponowana regulacja stanowi ingerencję w życie prywatne, a jeśli tak, czy ingerencja ta jest uzasadniona z punktu widzenia art. 7 KPPUE (prawo do życia prywatnego i rodzinnego) i art. 8 KPPUE (prawo do ochrony danych osobowych).

Rekonstrukcja treści normatywnej postanowień Karty wymaga uwzględnienia jej postanowień ogólnych dotyczących wykładni i stosowania Karty (tytuł VII KPPUE). Zgodnie z art. 52 ust. 1 zdanie drugie KPPUE z zastrzeżeniem zasady proporcjonalności, ograniczenia w korzystaniu z praw i wolności uznanych w Karcie mogą być wprowadzone wyłącznie wtedy, gdy są konieczne i rzeczywiście odpowiadają celom interesu ogólnego uznawanym przez Unię lub potrzebom ochrony praw i wolności innych osób. Zgodnie z art. 52 ust. 3 KPPUE oraz wyjaśnieniami do tego przepisu¹⁴ w zakresie, w jakim prawa zawarte w Karcie odpowiadają także prawom zagwarantowanym w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności¹⁵ (dalej: EKPC), znaczenie i zakres tych praw, w tym dopuszczalnych ograniczeń, są takie same jak te, które przewiduje ta konwencja¹⁶. Oznacza to w szczególności, że ustawodawca przy określaniu ograniczeń tych praw musi przestrzegać takich norm, jakie są określone na mocy szczegółowych ustaleń dotyczących ograniczeń, zawartych w EKPC, które są w związku z tym stosowane w odniesieniu do praw objętych art. 52 ust. 3 KPPUE¹⁷. Znaczenie i zakres praw gwarantowanych są określone także w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPC) i TSUE.

Zgodnie z wyjaśnieniami dotyczącymi art. 7 Karty¹⁸ prawa zagwarantowane w tym przepisie odpowiadają prawom zagwarantowanym na mocy art. 8 EKPC. Zgodnie z artykułem 52 ust. 3 KPPUE prawo do poszanowania życia prywatnego z art. 7 KPPUE ma takie samo znaczenie i zakres, jak prawa zawarte w art. 8 EKPC. W związku z tym prawnie dozwolone ograniczenia tych praw są takie jak ograniczenia uznawane przez art. 8 EKPC¹⁹. Jak skonstatował TSUE w wyroku

¹⁴ Wyjaśnienia odnoszące się do art. 52 Karty, str. 32–35 [w:] wyjaśnienia dotyczące Karty Praw Podstawowych (2007/C 303/02), Dz. Urz. UE C 303 z 14.12.2007, s. 17 (dalej: wyjaśnienia dotyczące Karty).

¹⁵ Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.

¹⁶ Zgodnie z art. 52 ust. 3 zdanie drugie KPPUE nie stanowi to jednak przeszkody, aby prawo Unii przyznawało szerszą ochronę.

¹⁷ Zgodnie z wyjaśnieniami dotyczącymi art. 52 Karty, *op. cit.*, str. 33: *Nie ma to negatywnego wpływu na autonomię prawa Unii i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.*

¹⁸ Zob. wyjaśnienia dotyczące art. 7 i art. 52 Karty, *op. cit.*, s. 20 i 34.

¹⁹ Wyjaśnienia dotyczące art. 7 Karty, *op. cit.*, s. 20.

w sprawach połączonych *Rundfunk*, art. 8 EKPC, pomimo wyrażenia w ust. 1 zasady nieingerencji władz publicznych w korzystanie z prawa do poszanowania życia prywatnego²⁰, dopuszcza w ust. 2 taką ingerencję w przypadkach „przewidzianych przez ustawę i koniecznych w demokratycznym społeczeństwie z uwagi na bezpieczeństwo państwowe, bezpieczeństwo publiczne lub dobrobyt gospodarczy kraju, ochronę porządku i zapobieganie przestępstwom, ochronę zdrowia i moralności lub ochronę praw i wolności innych osób”²¹. Oceniając zgodność projektu ustawy z art. 7 KPPUE, należy więc uwzględnić jednocześnie treść normatywną art. 8 EKPC, interpretowanego w orzecznictwie ETPC i TSUE. Z orzecznictwa TSUE wynika, że gromadzenie imiennych danych na temat uzyskiwanych przez jednostki dochodów, w celu przedstawiania ich do wiadomości osobom trzecim, wchodzi w zakres stosowania art. 8 EKPC²². ETPC orzekł w tym względzie, że pojęcie „życie prywatne” nie może być interpretowane w sposób zawężający oraz że *nic nie uzasadnia wyłączenia działalności zawodowej [...] z zakresu pojęcia życia „prywatnego”*²³.

Zgodnie z postanowieniami RODO oraz ustalonym orzecznictwem TSUE zagwarantowane w art. 7 i art. 8 KPPUE prawa podstawowe do poszanowania życia prywatnego i ochrony danych osobowych nie są prerogatywami absolutnymi, lecz należy je postrzegać w kontekście ich funkcji społecznej i wyważyć względem innych praw podstawowych w myśl zasady proporcjonalności²⁴.

Oceniając zgodność projektu z prawem UE, należy odwołać się do kryteriów określonych w art. 6 RODO. Spośród wymienionych tam warunków, w których dane osobowe mogą być przetwarzane, w przypadku analizowanego projektu najbliższe zakładanym celom regulacji są warunki określone w art. 6 ust. 1 lit. c i e, tj. gdy przetwarzanie danych jest niezbędne odpowiednio do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Należy przy tym podkreślić, że w ocenie TSUE pojęcie konieczności, które służy precyzyjnemu wyodrębnieniu sytuacji, w których przetwarzanie danych osobowych jest dozwolone, nie może mieć różnego zakresu w poszczególnych państwach członkowskich. Jest to zatem autonomiczne pojęcie prawa unijnego, którego wykładnia powinna w pełni

²⁰ Artykuł 8 ust. 1 EKPC stanowi, że każdy ma prawo do poszanowania swojego życia prywatnego i rodzinnego, swojego mieszkania i swojej korespondencji.

²¹ Wyrok z dnia 20 maja 2003 r., *Österreichischer Rundfunk*, C-468/10 i C-469/10, pkt 71.

²² Wyrok *Rundfunk*, pkt 73.

²³ Zob. wyrok *Rundfunk*, pkt 73 i przywołane tam wyroki ETPC: z 16 lutego 2000 r. w sprawie *Amann przeciwko Szwajcarii*, Recueil des arrêts et décisions, 2000-II, § 65; z 4 maja 2000 r. w sprawie *Rotaruc przeciwko Rumunii*, Recueil des arrêts et décisions, 2000-V, § 43.

²⁴ Motyw 4 RODO oraz wyrok TSUE z 9 listopada 2010 r., *Volker und Markus Schecke i Eifert*, C-92/09 i C-93/09, pkt 48; opinia TSUE z 26 lipca 2017 r., umowa PNR UE-Kanada, 1/15, pkt 136; wyrok TSUE z 24 września 2019 r., *Google LLC przeciwko CNIL*, C-507/17, pkt 60 oraz wyrok TSUE z 1 sierpnia 2022 r., *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, C-184/20, pkt 70.

odpowiadać celowi RODO sformułowanemu w jego art. 1 ust. 2²⁵. Przepis ten stanowi, że rozporządzenie to chroni podstawowe prawa i wolności osób fizycznych, w szczególności ich prawo do ochrony danych osobowych.

Należy zwrócić uwagę, że projekt ustawy wprowadza ograniczenie prawa do prywatności w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych, w szczególności w odniesieniu do imion, nazwisk i numeru PESEL, w związku z otrzymywanym wynagrodzeniem, osób wchodzących w skład organów nadzorczych lub organów zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych. Dane te będą zbierane, gromadzone i udostępniane (dane dotyczące numeru PESEL nie będą publicznie dostępne), a także obligatoryjnie wprowadzane do rejestru i aktualizowane. Takie ograniczenie podmiotowego prawa powinno podlegać bardziej rygorystycznej ocenie zgodności z przedstawionymi kryteriami niż np. obowiązek składania oświadczenia majątkowego.

W celu zapewnienia zgodności z art. 52 ust. 1 KPPUE oraz art. 6 ust. 3 i art. 23 RODO proponowana regulacja prawna – jako podstawa prawna przetwarzania danych osobowych – powinna odpowiadać celowi leżącemu w interesie publicznym i być proporcjonalna do zamierzonego prawnie uzasadnionego celu²⁶.

Udostępnianie w rejestrze danych osobowych może prowadzić do naruszenia prawa do prywatności i życia rodzinnego osób, których dane będą w rejestrze umieszczone.

Z proponowanej regulacji wynika, że informacje zawarte w rejestrze (z wyjątkiem numeru PESEL) będą jawne. Będą zatem udostępniane każdemu zainteresowanemu.

Można uznać, że gromadzenie w rejestrze i udostępnianie takich danych jak imiona i nazwiska, w związku z otrzymanym wynagrodzeniem, osób wchodzących w skład organów nadzorczych lub organów zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych może być uznane za uzasadnione w celu zapobiegania konfliktom interesów i walki z korupcją i nienaruszające RODO (w szczególności art. 5 ust. 1 lit. c RODO, zasada „minimalizacji danych”).

Dodatkowo należy ocenić zgodność projektu ustawy z art. 5 ust. 1 lit. e RODO (zasada „ograniczenia przechowywania”). Przepis ten przewiduje m.in., że dane osobowe powinny być przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane. Zgodnie z projektem dane wprowadzone do rejestru mają być w nim dostępne przez okres 5 lat od dnia ich wprowadzenia, uzupełnienia lub aktualizacji. Zaproponowany okres przechowywania danych nie odbiega od standardu przyjętego w odniesieniu do

²⁵ Wyrok TSUE z 16 grudnia 2008 r., Heinz Huber, C-524/06, pkt 52 – w odniesieniu do postanowień dyrektywy 95/46/WE analogicznych do postanowień RODO.

²⁶ Wyrok z 1 sierpnia 2022 r., Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, C-184/20, pkt 73.

przechowywania danych osobowych zawartych w obowiązkowo składanych różnych oświadczeniach majątkowych²⁷.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Bartosz Pawłowski
ekspert ds. legislacji
Biuro Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik
/podpisano elektronicznie/

²⁷ Zob. np. ustawy: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, ze zm.), z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2024 r. poz. 907) oraz z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107, ze zm.).

Warszawa, 2 kwietnia 2025 r.

BEOS-WPEiM-540/25

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SP5-III.020.62.9.2025

Data wpływu 02.04.2025

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Paweł Śliz) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Poselski projekt ustawy przewiduje nowelizację ustaw: z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym¹ (dalej: ustawa o zasadach zarządzania mieniem państwowym), z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych² (dalej: ustawa o partiach politycznych) oraz z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy³ (dalej: Kodeks wyborczy).

Nowelizacja ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym polega na:

- 1) wprowadzenie do ustawy pojęcia członka niezależnego, który jest zdefiniowany jako członek rady nadzorczej w spółce, w której podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwowa osoba prawna bezpośrednio lub pośrednio ma prawo do powoływania co najmniej 70% składu rady nadzorczej, który spełnia wymogi określone w art. 19 ust. 1-3 i art. 19ba ust. 2 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym, i jest powoływany po przeprowadzeniu otwartego konkursu, o którym mowa w art. 19bb ust. 1 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym;
- 2) zmianie wymogów wobec osoby wskazywanej – przez podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwową osobę prawną, w zakresie wykonywania praw z akcji w spółce – jako kandydata na członka organu nadzorczego w spółce z udziałem Skarbu Państwa;
- 3) wprowadzeniu zasady, zgodnie z którą w spółkach, w których podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 125, ze zm.

² Dz. U. z 2023 r. poz. 1215.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 2408, ze zm.

państwowa osoba prawna bezpośrednio lub pośrednio ma prawo do powoływania co najmniej 70% składu rady nadzorczej, każdy członek powołany do rady nadzorczej przez podmiot lub podmioty uprawnione do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwową osobę prawną ponad 70% składu musi być członkiem niezależnym;

4) uregulowaniu trybu wyboru kandydatów na członków niezależnych, w drodze otwartego konkursu przeprowadzanego przez podmiot uprawniony do powołania członka niezależnego;

5) poszerzeniu zakresu zadań Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych;

6) dodaniu rozdziału 8a zatytułowanego „Rejestr wynagrodzeń członków organów nadzorczych oraz zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych”. Zgodnie z projektem spółka z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej przygotowuje informację o wynagrodzeniach członków organów nadzorczych oraz zarządzających (informacja o wynagrodzeniach). Informacje te mają zawierać imiona i nazwiska, numery PESEL osób będących członkami organu nadzorczego i zarządzającego oraz informacje o stanowiskach zajmowanych przez te osoby i kwotach wypłacanego im wynagrodzenia, z uwzględnieniem wszelkich tytułów prawnych do wypłat tych wynagrodzeń. Informacja o wynagrodzeniach ma być udostępniana w rejestrze wynagrodzeń członków organów nadzorczych oraz zarządzających spółek z udziałem Skarbu państwa lub państwowych osób prawnych (rejestr). Rejestr ma być prowadzony przez ministra właściwego do spraw aktywów państwowych. Rejestr ma być rejestrem publicznym w rozumieniu art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne ⁴. Informacje o wynagrodzeniach zawarte w rejestrze będą jawne, z wyjątkiem informacji o numerze PESEL. Informacja o wynagrodzeniach ma być dostępna w rejestrze przez okres 5 lat od dnia jej wprowadzenia lub aktualizacji;

7) poszerzeniu zakresu przepisów karnych.

Zmiany projektowane w ustawie o partiach politycznych i w Kodeksie wyborczym przewidują, że osoba wchodząca w skład organu nadzorczego lub zarządzającego spółki, o której mowa w art. 2 pkt 1 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym, z udziałem Skarbu Państwa lub państwowej osoby prawnej, nie będzie mogła dokonywać wpłat na rzecz partii politycznej ani wpłat na Fundusz Wyborczy partii politycznej. Zakaz ma mieć zastosowanie także do wartości niepieniężnych. Naruszenie tych zakazów ma być zagrożone karą grzywny, a wpłacona kwota będzie podlegała przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1557, ze zm.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Bartosz Pawłowski

ekspert ds. legislacji

Biuro Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor

Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

/podpisano elektronicznie/

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**
Mirosław Wróblewski

Warszawa, 12-04-2025

DPNT.401.106.2025.WL.OJ

**Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu RP**

ePUAP
/KSRP/SkrytkaESP

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z 26 marca 2025 r. znak SPS-III.020.62.7.2025, działając na podstawie art. 57 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679¹ oraz art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych², uprzejmie informuję, że do przedstawionego **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw**, dalej: projekt, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych (organ nadzorczy) zgłasza następujące uwagi.

I. Uwagi ogólne.

Jak wynika z uzasadnienia do projektu jego celem jest zwiększenie profesjonalizmu i fachowości w nadzorowaniu majątku publicznego. Projekt zgodnie z

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 1 ze zm.), dalej: rozporządzenie 2016/679.

² Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

deklaracją projektodawcy koncentruje się na podniesieniu wymogów kwalifikacyjnych i zaostrzeniu kryteriów wykluczających dla kandydatów do rad nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa. Dla realizacji tego celu projektodawca nowelizuje m.in. przepisy ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 125 ze zm.; dalej: ustawa o zasadach zarządzania mieniem państwowym). Dodatkowo, w projektowanym rozdziale 8a ww. ustawy, projektodawca wprowadza jawny rejestr wynagrodzeń członków organów nadzorczych i zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych. Informacje o wynagrodzeniach zawarte w rejestrze mają być jawne, z wyłączeniem informacji o numerze PESEL, która to jednak dana również ma być przetwarzana w tworzonym rejestrze publicznym.

Potrzeba realizacji tak istotnych celów jak skuteczne zarządzanie majątkiem publicznym, czy jawność życia publicznego, jest zrozumiała, jednak wprowadzenie proponowanej regulacji prowadzić będzie do pozyskiwania i dalszego przetwarzania znacznej ilości danych osób fizycznych, w tym danych osobowych dotyczących wyroków skazujących i czynów zabronionych (spełnienie przesłanki nie bycia osobą skazaną wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślenie przestępstwo skarbowe – pkt 1b dodawany w art. 19 ust. 1 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym). Informacje takie, na podstawie art. 10 rozporządzenia 2016/679³, podlegają tymczasem wzmocnionemu reżimowi przetwarzania i ochrony.

Dodatkowo projekt zakłada, że **szereg danych osobowych osób zaangażowanych w zarządzanie majątkiem publicznym będzie powszechnie dostępne w rejestrze wynagrodzeń, w którym będzie przetwarzany także krajowy znak identyfikacyjny PESEL** podlegający ochronie na podstawie art. 87 rozporządzenia 2016/679⁴. Odnośnie do numeru PESEL, który ma być zamieszczany w rejestrze wynagrodzeń, pomimo, że nie ma być on powszechnie dostępny, projektodawca nie precyzuje, kto będzie miał dostęp do tej danej, a także w jakim celu ta dana miała by być przetwarzana w tym rejestrze. Dlatego też wprowadzanym normom prawnym, stanowiącym o pozyskiwaniu, udostępnianiu i dalszym wykorzystywaniu danych osobowych powinien towarzyszyć **test prywatności** – zawierający ocenę skutków dla

³ Zgodnie z art. 10 rozporządzenia 2016/679 przetwarzania danych osobowych dotyczących wyroków skazujących oraz czynów zabronionych lub powiązanych środków bezpieczeństwa na podstawie art. 6 ust. 1 wolno dokonywać wyłącznie pod nadzorem władz publicznych lub jeżeli przetwarzanie jest dozwolone prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego przewidującymi odpowiednie zabezpieczenia praw i wolności osób, których dane dotyczą. Wszelkie kompletne rejestry wyroków skazujących są prowadzone wyłącznie pod nadzorem władz publicznych.

⁴ Zgodnie z art. 87 rozporządzenia 2016/679 państwa członkowskie mogą określić szczególne warunki przetwarzania krajowego numeru identyfikacyjnego lub innego identyfikatora o zasięgu ogólnym. W takim przypadku krajowego numeru identyfikacyjnego lub innego identyfikatora o zasięgu ogólnym używa się wyłącznie z zachowaniem odpowiednich zabezpieczeń praw i wolności osoby, której dane dotyczą, które przewiduje niniejsze rozporządzenie.

ochrony danych spełniający wymogi art. 25 ust. 1⁵ i art. 35 (w szczególności ust. 1⁶ oraz ust. 10⁷) rozporządzenia 2016/679.

Przeprowadzenie takiej analizy powinno prowadzić do wykazania niezbędności przetwarzania wskazanych w przepisach danych osobowych w określony sposób, we wskazanym konkretnie celu (celach) i zakresie oraz oceny ryzyka projektowanych (przyjmowanych) rozwiązań w zakresie przetwarzania danych osobowych, a w konsekwencji wpływu na prywatność członków organów nadzorczych i zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa. Projektodawca, nie przeprowadzając oceny skutków dla ochrony danych osobowych, nie wykazał niezbędności przetwarzania określonych danych, w tym danych podlegających szczególnemu reżimowi przetwarzania i wymagających gwarancji dla ochrony praw i wolności podmiotów danych, dla realizacji zakładanego celu ani konieczności tworzenia jawnego rejestru. Dane zgromadzone w nowym rejestrze wynagrodzeń będą do niego wprowadzane, udostępniane i wykorzystywane przez kolejne podmioty/organy/osoby w różnych, nieokreślonych celach, także z użyciem nowych technologii. Proponowane przepisy projektu, ze względu na zakładaną przez projektodawcę skalę, zakres i sposoby przetwarzania danych osobowych powodować mogą szeroki wachlarz ryzyk dla prywatności i danych osobowych ww. osób. Wpływ i ryzyka wynikające z zakładanych rozwiązań uzasadniają zatem przeprowadzenie oceny skutków planowanych operacji przetwarzania dla ochrony danych osobowych.

II. Model rejestru i jego zakres przedmiotowy

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych zwraca uwagę, że analogiczna instytucja prawna rejestru wynagrodzeń członków organów nadzorczych i zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych była już przedmiotem opinii organu nadzorczego w toku prac legislacyjnych nad

⁵ Uwzględniając stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania oraz charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia i wadze zagrożenia wynikające z przetwarzania, administrator – zarówno przy określaniu sposobów przetwarzania, jak i w czasie samego przetwarzania – wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, takie jak pseudonimizacja, zaprojektowane w celu skutecznej realizacji zasad ochrony danych, takich jak minimalizacja danych, oraz w celu nadania przetwarzaniu niezbędnych zabezpieczeń, tak by spełnić wymogi niniejszego rozporządzenia oraz chronić prawa osób, których dane dotyczą.

⁶ Jeżeli dany rodzaj przetwarzania – w szczególności z użyciem nowych technologii – ze względu na swój charakter, zakres, kontekst i cele z dużym prawdopodobieństwem może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, administrator przed rozpoczęciem przetwarzania dokonuje oceny skutków planowanych operacji przetwarzania dla ochrony danych osobowych. Dla podobnych operacji przetwarzania danych wiążących się z podobnym wysokim ryzykiem można przeprowadzić pojedynczą ocenę.

⁷ Ust. 1–7 nie mają zastosowania, jeżeli przetwarzanie na mocy art. 6 ust. 1 lit. c) lub e) ma podstawę prawną w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator, i prawo takie reguluje daną operację przetwarzania lub zestaw operacji, a oceny skutków dla ochrony danych dokonano już w ramach oceny skutków regulacji w związku z przyjęciem tej podstawy prawnej – chyba że państwa członkowskie uznają za niezbędne, by przed podjęciem czynności przetwarzania dokonać oceny skutków dla ochrony danych.

poselskim projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu naprawy ładu korporacyjnego w spółkach z udziałem Skarbu Państwa (druk nr 261)⁸.

W ówczesnej opinii⁹ organ nadzorczy wskazywał w szczególności, że przetwarzanie w rejestrach państwowych kwot wynagrodzeń i dodatkowych informacji określonych w proponowanej regulacji wprowadzie wpisuje się w przesłankę przejrzystości życia publicznego, jednak **rozwiązania umożliwiające publiczny dostęp do tych informacji** wymagają od projektodawcy wyważenia pomiędzy konkurencyjnymi wartościami konstytucyjnymi i z zakresu praw podstawowych – zasadą przejrzystości życia publicznego a prawem do ochrony danych osobowych i prawem do prywatności.

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych kwestionował uprzednio zaproponowany model jawności rejestru wynagrodzeń podkreślając, że jeżeli projektodawca uznaje za niewystarczające w tym zakresie przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), to jednak istnieją mniej inwazyjne i adekwatne metody uregulowania dostępu do informacji o zarobkach osób pełniących funkcje publiczne. Wskazywał także na wymagające uwzględnienia przy tworzeniu prawa kierunki określone w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE), m.in. w **wyroku z 22 listopada 2022 r. w sprawie *Luxembourg Business Registers***¹⁰ dotyczącym rejestrów beneficjentów rzeczywistych prowadzonych przez państwa członkowskie, w tym Polskę, wyroku TSUE z 9 listopada 2010 r. w sprawie ***Volker und Markus Schecke i Eifert*, C-92/09 i C-93/09**¹¹, dotyczącym publikacji na stronach internetowych danych osobowych beneficjentów środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji, czy **wyroku TSUE z 5 czerwca 2023 r. w sprawie C-204/21**¹², gdzie Trybunał Sprawiedliwości podniósł systemowe wątpliwości dotyczące upubliczniania w Internecie danych osób publicznych w polskim systemie prawnym.

W związku ze stanowiskiem Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych w trakcie prac nad ww. ustawą w zakresie rejestru wynagrodzeń projektodawca wypracował rozwiązanie, które nie tylko w pełni uwzględniało to stanowisko, ale i realizowało model, w którym projektodawca osiąga zakładane cele w sferze jawności życia publicznego, nie naruszając przy tym prawa do prywatności osób fizycznych. Rozwiązanie to zakładało bowiem rezygnację z „ujawniania w projektowanym rejestrze danych osobowych konkretnych osób” na rzecz wprowadzenia „procedury udostępniania informacji o zasadach wynagrodzeń w danym podmiocie na konkretnych stanowiskach”.

Niestety, proponowane w rozdziale 8a projektowanej ustawy przepisy w zakresie jawnego rejestru wynagrodzeń członków organów nadzorczych i zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych nie zawierają

⁸ Zob. Przebieg prac nad poselskim projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu naprawy ładu korporacyjnego w spółkach z udziałem Skarbu Państwa (druk nr 261), <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=261>

⁹ Opinia Prezesa Urzędu Danych Osobowych z 29 marca 2024 r. (znak: DOL.401.86.2024.WL.OJ).

¹⁰ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 22 listopada 2022 r., *Luxembourg Business Registers*, C-37/20 i C-601/20, EU:C:2022:912.

¹¹ Wyrok Trybunału sprawiedliwości z 9 listopada 2010 r. (wielka izba), *Volker und Markus Schecke i Eifert* C-92/09 i C-93/09, EU:C:2010:662.

¹² Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 5 czerwca 2023 r., C-204/21, *Komisja Europejska przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej*.

rekomendowanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych rozwiązań i w wprowadzają model powszechnie dostępnego (jawnego) rejestru zawierającego szczegółowe informacje o kwotach wypłaconych wynagrodzeń i innych świadczeń niezależnych członków organów nadzorczych i zarządzających spółek. Projektodawca nie uwzględnił przy tym faktu, że ten sam cel transparentności życia publicznego może uzyskać inną metodą – nie tak inwazyjną, reglamentując pozyskanie takich informacji w określony sposób.

Rozwiązanie prowadzenia jawnego rejestru wynagrodzeń należy z powyższych powodów uznać za nadmiarowe i jako takie niezgodne z zasadą minimalizacji danych, określoną w art. 5 ust. 1 lit. c oraz zasadą ograniczenia celu wskazaną w art. 5 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2016/679.

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych wnosi więc o pogłębioną refleksję w zakresie projektowanych rozwiązań dotyczących rejestru wynagrodzeń członków organów nadzorczych i zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych.

W ocenie organu nadzorczego przyjęcie rozwiązań w zmodyfikowanej wersji przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przyczyni się do powstania regulacji odpowiadającej zasadzie transparentności a jednocześnie spójnej, jednoznacznej dla wykonawców norm z zapewnieniem wynikających z przepisów Konstytucji RP oraz ogólnego rozporządzenia o ochronie danych standardów przetwarzania i ochrony danych osobowych.

III. Przetwarzanie danych osobowych członków niezależnych rady nadzorczej

W projektowanym art. 19 bb ust. 12 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym określono obowiązek publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) imienia, nazwiska i miejscowości zamieszkania osoby lub osób, które zostały powołane na członka niezależnego rady nadzorczej. Projektowane przepisy **nie określają jednak celu publikacji wskazanych danych w BIP, a także okresu po jakim te dane są z BIP usuwane**, co budzi wątpliwości z punktu widzenia zasady ograniczenia celu, a także zasady ograniczenia przechowywania (art. 5 ust. 1 lit. e). Polecić zatem należy uwadze projektodawcy rozbudowanie projektowanych rozwiązań o wskazanie celu publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej danych określonych w art. 19 bb ust. 12 ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym, jak również wyznaczenie w przepisach okresu, po jakim dane te będą z BIP usuwane. Brak w projektowanej regulacji przepisów określających czas po jakim dane osób fizycznych powinny zostać usunięte z BIP może bowiem naruszać wynikające z art. 17 rozporządzenia 2016/679 tzw. "prawo do bycia zapomnianym".

Pragnę podkreślić, że uwagi organu nadzorczego przedstawiane w toku prac legislacyjnych mają charakter eksperckich wskazówek dla projektodawcy, który podejmuje decyzję co do ostatecznego kształtu przyjmowanych przepisów i odpowiada za zapewnienie ich zgodności z przepisami o ochronie danych osobowych.

Wyrażam nadzieję, że uwzględnienie wyrażonych wskazówek będzie pomocne w tym procesie i przyczyni się do podwyższenia poziomu ochrony danych osobowych w projektowanych przepisach.

Łączę wyrazy szacunku,

Mirosław Wróblewski
Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych

/ - dokument w postaci elektronicznej podpisany
kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

R-20250416-001

Warszawa, dnia 16 kwietnia 2025 r.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.62.12.2025
Data wpływu 17.04.25r.

Pan

Dariusz Salamończyk

Kancelaria Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z otrzymanym pismem z dnia 26 marca 2025 r. dotyczącym poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw, w którym skierowano zapytanie konsultacyjne do Polskiej Izby Biegłych Rewidentów, w imieniu Krajowej Rady Biegłych Rewidentów przedstawiamy poniżej nasze uwagi do projektu.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw w art. 1 ust. 8) zakłada wprowadzenie „Rejestru wynagrodzeń członków organów nadzorczych oraz zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych” (zwany dalej Rejestrem), w którym będą ujmowane informacje o wynagrodzeniach wskazanych osób. W Rejestrze będą udostępniane między innymi informacje o zajmowanych przez członków organów nadzorczych i zarządzających stanowiskach oraz kwotach wypłaconego im wynagrodzenia, z uwzględnieniem wszelkich tytułów prawnych do wypłat tych wynagrodzeń. Rejestr wynagrodzeń będzie się charakteryzował jawnością, co zapewni transparentność tylko tych zawartych w nim informacji.

Chcielibyśmy tutaj jednak zwrócić uwagę, że otrzymywane przez członków organów nadzorczych oraz zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych korzyści majątkowe mogą obejmować nie tylko kwoty wypłaconego im wynagrodzenia. Mogą to być także inne elementy np. takie jak majątek rzeczowy stanowiący zasoby jednostki, w tym udostępniony do wykorzystania, dodatkowe ubezpieczenia itp. Chociażby w przypadku jednostek zainteresowania publicznego (dale JZP) dąży się w tym zakresie do pełnej przejrzystości i publikowane przez JZP Sprawozdania o wynagrodzeniach oprócz wypłaconych wynagrodzeń każdemu członkowi Zarządu i Rady Nadzorczej obejmują też wszelkie dodatkowe świadczenia pieniężne i niepieniężne, w tym także przyznane na rzecz osób najbliższych takich osób (art. 90g ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (t.j. Dz.U. z 2024 roku poz. 620 z późn. zm.)).

W związku z powyższym rekomendujemy rozważenie rozwiązań zapewniających pełną transparentność korzyści majątkowych osiąganych przez członków organów nadzorczych oraz zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych.

z poważaniem,

Prezes
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Kamil Jesionowski

POLSKA IZBA BIEGŁYCH
REWIDENTÓW

BIURO
ul. Jana Pawła II 80
00-115 Warszawa

tel./fax (22) 637 30 81 80
e-mail: biuro@pibr.org.pl

Prezes
Adam Glapiński

Warszawa, 16 kwietnia 2025 r.

DP.IV.024.41.2025.MJ

Pan

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.62.11.2025

Data wpływu 17.04.25r.

Jacek Cichocki

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie,

W nawiązaniu do pisma z dnia 26 marca 2025 r. (znak: SPS-III.020.62.7.2025) dotyczącego poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym oraz niektórych innych ustaw, przedstawiam następujące stanowisko Narodowego Banku Polskiego.

1. Projekt wprowadza obowiązkowy wybór członków niezależnych w spółkach, w których podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa lub państwowa osoba prawna bezpośrednio lub pośrednio ma prawo do powoływania co najmniej 70% składu rady nadzorczej. Należy zauważyć, że projektowane przepisy nie uwzględniają obowiązującego stanu prawnego, wynikającego z przepisów Unii Europejskiej. Obowiązek powoływania niezależnych członków organu zarządzającego¹

¹ Rozumianego jako organ lub organy centralnego depozytu papierów wartościowych, wyznaczone zgodnie z przepisami krajowymi, które to organy są uprawnione do określania strategii, celów i ogólnego kierunku działań CDPW oraz które nadzorują i monitorują proces podejmowania decyzji przez kierownictwo lub jako organ zarządzający (w rozporządzeniu nr 909/2014) lub organ nadzorczy lub obydwa te organy, zgodnie z krajowym prawem spółek (w rozporządzeniu nr 648/2012).

określa art. 27 ust. 2 w zw. z art. 2 pkt 45 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, zmieniającego dyrektywy 98/26/WE i 2014/65/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 236/2012 oraz art. 27 ust. 2 w zw. z art. 2 pkt 27 i 28 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji. W ww. przepisach przewidziano obowiązkową liczbę (co najmniej jedna trzecia składu, jednak nie mniej niż dwóch członków) niezależnych członków organu zarządzającego. Projekt ustawy powinien uwzględniać fakt obowiązywania przepisów odrębnych.

Ponadto, powinny zostać zmodyfikowane szczegółowe warunki określające status członka niezależnego, o których mowa w art. 19ba ust. 2 (art. 1 pkt 3 projektu), w tym usunąć należy proponowaną zmianę polegającą na braku możliwości łączenia funkcji członków organów spółek ze wszystkimi funkcjami, o których mowa w art. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1090, z późn. zm.). Jest to rozwiązanie zbyt daleko idące, godzące także w prawa akcjonariuszy innych niż Skarb Państwa do swobodnego wyboru członka organów spółek, w których Skarb Państwa również posiada udziały lub akcje. W przypadku NBP godziłoby to w zasadę niezależności banku centralnego, o której mowa w art. 227 Konstytucji RP, stanowiącej przedmiot wypowiedzi m.in. w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 lipca 2009 r. w sprawie o sygn. akt Kp 4/08 (OTK „A” z 2009 r. nr 7, poz. 112) odnoszącym się wprost do kwestii posiadania przez NBP statusu akcjonariusza w spółce akcyjnej.

Przeciwko powyższej zmianie świadczy także okoliczność, że projektodawca nie wskazał konkretnych, merytorycznych przyczyn, które ewentualnie mogłyby przemawiać za zakazem łączenia oznaczonych funkcji i stanowisk. Podkreślić przy tym trzeba, że wyłączenie odnośnych osób, objętych proponowanym wymogiem niepołączalności funkcji, ze względu na posiadaną unikalną wiedzę, doświadczenie zawodowe oraz umiejętności, przyniosłoby niekorzystne konsekwencje na poziomie nadzoru w tych spółkach, a co za tym idzie uszczerbku mógłby potencjalnie doznać interes Skarbu Państwa, który w dodatku jest zaangażowany w tych podmiotach kapitałowo.

2. Zgodnie z postanowieniami nowego rozdziału 8a prowadzony ma być publiczny rejestr wynagrodzeń członków organów nadzorczych oraz zarządzających spółek z udziałem Skarbu Państwa lub państwowych osób prawnych. Z projektowanych przepisów wynika, że ujawnieniu w rejestrze mają podlegać dane dotyczące wszystkich członków ww. organów, bez względu na to, jaką liczbę członków powołał Skarb Państwa lub państwowe osoby prawne. W uzasadnieniu jedynie enigmatycznie podano, że *„powiązania będzie łatwiej zidentyfikować dzięki wprowadzanemu niniejszym projektem rejestrowi wynagrodzeń ujawniającemu wysokość wynagrodzeń członków rad nadzorczych oraz organów zarządzających”*. Argument ten nie wyjaśnia ani zasadności istnienia samego rejestru, ani objęcia jego zakresem członków, których nie desygnował / nie powołał Skarb Państwa lub państwowa osoba prawna, a także nie przemawia na rzecz rozwiązania, wedle którego rejestr miałby być publiczny i jawny. Proponujemy zrezygnować z wprowadzania rejestru w projektowanym kształcie oraz ewentualnie rozważyć celowość podmiotowego rozszerzenia obowiązku składania oświadczeń majątkowych, z wyłączeniem osób, które już obecnie podlegają temu obowiązkowi na podstawie przepisów odrębnych.
3. Przepis art. 5 projektu, przewidujący obowiązek *„podjęcia działań zmierzających do dostosowania liczby członków niezależnych”* w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie jest nieprecyzyjny – nie jest jasne, czy podjęcie działań zmierzających to rozpoczęcie procedury, czy też ostateczny wybór.
4. Wydaje się, że przewidziane w projektowanym przepisie art. 19ba zdanie drugie w brzmieniu *„W przypadku gdy liczba członków ustalona jako 70% składu rady nadzorczej nie stanowi liczby całkowitej, liczbę tę zaokrągla się w górę, a liczbę członków niezależnych ustala się ponad liczbę tak ustaloną”* nie jest dostatecznie jasne. W celu zapewnienia jednoznaczności wykładni proponujemy rozważyć wskazanie w uzasadnieniu wyliczeń przykładowych praktycznych wielkości liczbowych odpowiadających 70% dla różnych składów rad nadzorczych.
5. Projektowany art. 19ba ust. 11 przewiduje, że podmiot uprawniony *„powołuje jednego lub więcej członków niezależnych spośród kandydatów z pozytywną opinią Rady, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia otrzymania informacji o opinii Rady”* – w związku z tym, że powołanie następuje na gruncie wyników konkursu, proponujemy zmienić przepis w ten sposób, aby podmiot uprawniony był związany kolejnością kandydatów wynikającą z konkursu. Należy też zauważyć, iż proponowana regulacja nie jest

dostosowana do przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18, z późn. zm.) w zakresie 14-dniowego terminu powołania niezależnego członka w przypadku, gdy powołania dokonuje zgromadzenie wspólników w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, zwołane w trybie art. 238 par. 1 Ksh zd. pierwsze lub walne zgromadzenie w spółce akcyjnej, zwołane w trybie art. 402 Ksh. W wymienionych przypadkach, proponowany w projekcie ustawy termin 14-dni na powołanie niezależnego członka rady nadzorczej może być zbyt krótki.

Z poważaniem